

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

студентської наукової конференції
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

**ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

25–27 квітня 2023 року

Чернівці
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2023

*Друкується за ухвалою Вченої ради
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича*

Тези доповідей студентської наукової конференції Чернівецького національного університету (25–27 квітня 2023 року). Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. – 286 с.

До збірника увійшли тези доповідей студентів факультету педагогіки, психології та соціальної роботи, підготовлені до щорічної студентської наукової конференції університету.

Молоді автори роблять спробу знайти підхід до висвітлення й обґрунтування певних наукових питань, подати своє бачення проблем.

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2023

ЗМІСТ

Віолетта Абужорой

Художньо-виконавська інтерпретація музичних творів
у класі музично-інструментальної підготовки
як складова фахового розвитку майбутнього
музиканта-педагога 17

Юліана Аїлінкі

Особливості виявлення тривожних станів у дітей
дошкільного віку 19

Дмитро Алекса

Значення методичної підготовки фахівця музичного
мистецтва до роботи в закладах позашкільної освіти 21

Ангеліна Андрухович

Формування словника прикметників у дошкільників
із загальним недорозвиненням мовлення III рівня 23

Лівія Анкуца

Особливості стресу у студентів в умовах військового
стану 25

Аліна Апетрі

Розвиток української національної культури дитини
молодшого шкільного віку засобами родинного
виховання 27

Олег Бабич

Віктимізація особистості у сучасному світі 29

Катерина Баліцька

Формування сприятливого освітнього середовища
в освітньому процесі початкової школи 31

Вігалія Бигар

Комп'ютерні ігри в освітньому процесі
початкової школи як ефективний засіб навчання 33

Діана Богуцька	
Основні проблеми сучасного дитячого психоаналізу	35
Ірина Боднарюк	
Психологічні складнощі адаптації за кордоном вимушених переселенців	37
Зоряна Божовська	
Формування мотивації молодших школярів до здорового способу життя	39
Флоріна-Лорідана Бомпа	
Формування усвідомленого батьківства молоді як соціально-психологічна проблема	41
Надія Бочарова	
Композиторська спадщина Михайла Мафтуляка	43
Марія-Євгенія Бурак	
Козацькі традиції у діяльності сучасних дитячо-юнацьких об'єднань України	45
Валентина Бурделяк	
Профілактика вживання алкоголю серед учнівської молоді	47
Ангеліна Вакула	
Адаптація як психологічний феномен: основні фактори впливу в професійній діяльності	49
Каріна Васильчук	
Соціальні мережі як чинник інформаційної соціалізації особистості підлітка	51
Тетяна Вулпе	
Коректна лексика – індикатор безбар'єрного суспільства	53
Олеся Гаврилюк	
Використання технології випереджувального навчання	

на уроках математики у початковій школі	55
Маріела Гарабажіу	
Вплив соціальних мереж на розвиток особистості підлітків в умовах війни	57
Галина Гаркот	
Особливості психологічних умов розвитку уваги дітей дошкільного віку	59
Анастасія Гелетка	
Актуалізація поняття смерті у воєнний час	61
Христина Генкул	
Розвиток пізнавальних інтересів молодших школярів засобами проектних технологій	63
Ірина Гриневич	
Творчість А. Бойко в розвитку українського гітарного мистецтва	65
Арсеній Данилюк	
Проблема виховання естрадно-вокальних навичок школярів у музично-педагогічній літературі	67
Наталія Данілова	
Роль БАР і ФАР у прийнятті рішення	69
Сабріна Дзехцяж	
Основні ідеї методики музичної освіти дітей Василя Миколайовича Верховинця	71
Юлія Дутка	
Духовно-моральний вимір соціальної роботи	73
Віолета Євенчук	
Розвиток творчої особистості дитини молодшого шкільного віку в системі виховної роботи	75
Юлія Єрмечук	
Розвиток творчих здібностей молодших школярів	

засобами нетрадиційних технік малювання	77
Марина Жар	
Прояви гіперактивної поведінки учнів молодшого шкільного віку	79
Марія Завитик	
Сім'ї у складних життєвих обставинах як об'єкт наукового аналізу	81
Христина Завитик	
Домашнє насильство як соціально-педагогічна проблема	83
Тетяна Загара	
Мистецьке значення творчості Ф. Якименка та С. Борткевича	85
Вікторія Іванська	
Впровадження елементів STEM-освіти на уроках математики в початковій школі	87
Дмитро Івасюк	
Значення музично-творчого розвитку учнів в освітньому середовищі сучасності	89
Анна Карп	
Авторське пісенне виконавство як культурно-мистецьке явище та його педагогічне значення	91
Крістіна Карча	
Кароль Мікулі – перший професійний композитор Буковини та його роль у розвитку музичного мистецтва краю	93
Олександра Качуляк	
Формування просторових уявлень молодших школярів	95

Ірина Кітар	
Особливості духовно-морального виховання молодших школярів	97
Анастасія Коваль	
Хорова творчість українських композиторів як засіб національно-патріотичного виховання школярів	99
Ольга Коваль	
Формування мотивації у дітей з ООП як рушійної сили поведінки та процесу учіння	101
Емма-Габрієла Кожокар	
Значення розспівування у вокально-хоровому розвитку учнів	103
Світлана Коллау	
Використання програмного забезпечення інтерактивної дошки на уроках образотворчого мистецтва в початковій школі	105
Ніна Колодрівська	
Самодостатність як чинник розвитку психологічної саморегуляції особистості у складних життєвих ситуаціях	107
Олександр Конєв	
Особливості викладацької діяльності майбутнього вчителя фаготиста	109
Христина Копистинська	
Формування полікультурної компетентності дітей старшого дошкільного віку	111
Вадим Корж	
Територіальна громада: основні положення	113
Галина Коропецька	
Формування екологічної свідомості молодших	

школярів в умовах Нової української школи	115
Христина Костенюк	
Розлучення як фактор зміни ставлення жінки до себе	117
Анна-Марія Крехович	
Роль уроків математики у формуванні ключових компетентностей молодших школярів	119
Вікторія Крижановська	
Особливості виховання здоров'язбережувальної поведінки молодших школярів	121
Вікторія Кричун	
Перфекціонізм як психологічний феномен	123
Наталія Кричун	
Роль ЗМІ у формуванні здорового способу життя підлітків	125
Анастасія Крук	
Використання інноваційних освітніх технологій у корекційній роботі з дітьми з порушеннями мовлення	127
Ірина Курик	
Освіта для сталого розвитку в дошкіллі	129
Тетяна Лагнюк	
Кібербулінг в школі: аналіз кейсів	131
Олена Лакуста	
Використання стилів педагогічного спілкування у взаємодії «вчитель-учень» у початковій школі	133
Катерина Ленчинська	
Вплив особистості Гната Хоткевича на розвиток бандурного мистецтва в Україні	135

Анастасія Липська	
Психологічна культура сучасного вихователя	137
Тетяна Лобур	
Аналіз психологічного здоров'я молоді в умовах війни	139
Олександра Лук'ян	
Використання LEGO-технологій у роботі з дітьми дошкільного віку	141
Олена Лупу	
Подолання тривожності дітей дошкільного віку засобами арт-терапії	143
Діана Мангер	
Українська народна пісня в естетичному вихованні молодшого школяра	145
Віталіна Маркевич	
Педагогіка партнерства в інклюзивному освітньому середовищі: базові орієнтири	147
Юрій Маротчак	
Роль обрядової музики та співу в житті гуцулів	149
Андрій Марфієвич	
Унікальність гуцульської трембіти	151
Інна Мелешук	
BYOD-технології як засіб формування мовленнєвої компетентності учнів	153
Ксенія Мендришора	
Назарій Яремчук та формування української естрадної пісні	155
Каріна Миндришора	
Адаптація студентської молоді до нового колективу	157

Єлизавета Моргоч	
Особливості сімейної згуртованості у сприйнятті підлітка	159
Аніта Мороз	
Музичні конкурси-фестивалі у часи війни в Україні	161
Анастасія Москалюк	
Особливості міжособистісної залежності військовослужбовців	163
Марія Музика	
Зміни гендерних норм в сучасному соціумі	165
Мар'ян Навошицький	
Толерантність як технологія миротворення	167
Марія Никіфоряк	
Мовленнєвий розвиток учнів молодшого шкільного віку засобами усної народної творчості	169
Марія Німак	
Безпроблемне спілкування батьків та дітей	171
Наталія Одріховська	
Особливості формування здорового способу життя у традиціях українського народу	173
Марія Павлюк	
Розвиток інтелектуальної обдарованості молодших школярів в освітньому процесі початкової школи	175
Олександр Павлюк	
Емоційність і тривожність підлітків в умовах освітнього процесу та міжособистісного спілкування	177
Софія Пасічна	
Важливість створення мультимедійних презентацій у роботі вчителя початкових класів	179

Катерина Патрабой	
Соціальна робота і відновне правосуддя	181
Анастасія Паук	
Розвиток читацького інтересу молодших школярів засобами буктрейлера	183
Оксана Петракович	
Творча предметно-перетворювальна діяльність як засіб виховання наполегливості молодших школярів	185
Тетяна Пелепюк	
Інноваційні технології використання музичної тематичної добірки у процесі інструментальної підготовки фахівця	187
Вікторія Пендюр	
Проблеми виконавської підготовки учня в мистецькій школі	189
Дарія Петращак	
Проблема професійного вигорання у психології	191
Сніжана Петрушко	
Форми агресивної поведінки молодших школярів	193
Марія Плаксі	
Шляхи формування геометричних понять молодших школярів на уроках математики у НУШ	195
Олександр Полигалов	
Копінги як активний спосіб психологічного захисту	197
Олександра Полонська	
Адаптації студентів-першокурсників до навчання в умовах війни	199
Анастасія Поп'юк	
Відносини старших і молодших дітей у сім'ї	201

Богдана Прус	
Психологічні особливості взаємин між подружжям	203
Софія Рендзиняк	
Особливості формування ціннісних орієнтацій дітей у сім'ї	205
Ірина Репецька	
Комунікативна компетентність фахівця соціальної сфери як чинник ефективної професійної діяльності	207
Аліна Романюк	
Колективне музикування як засіб розвитку творчих здібностей учнів	209
Максим Романюк	
Методичні аспекти використання інтернет-ресурсів у процесі професійної підготовки вчителів музичного мистецтва	211
Анастасія Ротар	
Особливості активізації творчої діяльності учнів початкових класів на уроках образотворчого мистецтва	213
Оксана Салагор	
Формування інформаційно-комунікаційної компетентності молодших школярів на уроках дизайну і технологій	215
Ольга Селезньова	
До питання про організацію інклюзивного навчання в сучасних умовах	217
Віталіна Семенен	
Розвиток мислення молодших школярів	219

Марина Сидоряк	
Формування громадянської культури зростаючої особистості як педагогічна проблема	221
Катерина Сиротюк	
Художньо-естетичний напрям в системі позашкільної освіти Буковинського регіону	223
Максим Сиротюк	
Роль естрадного виконавства у формуванні патріотичних цінностей молоді	225
Світлана Скидан	
Особливості формування наукового світогляду учнів початкової школи	227
Катерина Скринник	
Роль жінок в Збройних силах України	229
Іван Собко	
Особливості методики формування естрадно-вокальних навичок у дітей молодшого шкільного віку	231
Лілія Солован	
Особливості статево-рольової соціалізації старших дошкільників із однодітних і малодітних сімей	233
Марія Тацюк	
Жінки в лавах ЗСУ: зміни гендерних стереотипів у контексті повномасштабної війни	235
Іванна Тимків	
Інтеграція у процесі навчання мовно-літературної освітньої галузі: теоретичний аспект	237
Олександра Ткачук	
Почуття гумору як ресурс стресоподолання в управлінській діяльності	239

Юлія Ткачук	
Співпраця з батьками в умовах закладу дошкільної освіти	241
Богдана Токар	
Проблема Інтернет-залежності в психології	243
Наталія Токарь	
Організація дослідницької діяльності молодших школярів у процесі розв'язування задач на уроках математики	245
Іван Тома	
Постановка виконавського апарату музиканта-духовика як основа розвитку учня-початківця	247
Анастасія Томко	
Особистісні якості у сфері професійної комунікації	249
Валентина Тудосе	
Виховання почуття справедливості та моральний розвиток особистості молодшого школяра	251
Ангеліна Турко	
Профілактика девіантної поведінки підлітків	253
Марія-Віоріка Федорян	
Соціально-правовий захист дітей у ситуації домашнього насильства	255
Марія-Карина Фрунзе	
Виховання культури поведінки дітей молодшого шкільного віку в позаурочній діяльності	257
Олександра Хауляк	
Бездоглядність і безпритульність дітей як соціально-педагогічна проблема	259
Любов Ходан	
Важливість організації проєктної діяльності молодших	

школярів на уроках дизайну і технологій	261
Богдана Чабанюк	
Вплив фольклору на емоційний інтелект молодшого школяра	263
Марина Черевко	
Соціально-психологічна адаптація учнів до навчання в умовах воєнного часу	265
Сергій Чернега	
Методика формування звукорежисерських умінь майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі фахової підготовки	267
Чернописька Ольга	
Методичні аспекти подолання недоліків звукоутворення здобувачів початкової школи у процесі вокально-хорової роботи	269
Аліна Чечул	
Охорона дитячого голосу в процесі вокально-хорової роботи з учнями різного шкільного віку	271
Іонела Шапка	
Формування творчої особистості учня через самореалізацію в музичній діяльності	273
Надія Шапка	
Роль вчителя-психолога у процесі навчання під час війни	275
Владислав Шубравський	
Стрес і соціальна підтримка в умовах війни	277
Юлія Щеголевата	
Умови розвитку творчих здібностей старших дошкільників засобами комп'ютерних ігор	279

Валерія Юзяк

Розвиток дитячої патопсихології: ретроспективний
аналіз 281

Соломія Яким'юк

Формування толерантності молодших школярів 283

Олег Ястремський

Емоційне вигорання в професійній діяльності та його
основні симптоми 285

Олеся Гаврилюк
Науковий керівник – доц. Прокоп І. С.

Використання технології випереджувального навчання на уроках математики у початковій школі

Сьогодні не секрет, що життя сучасної людини неможливе без математики, як комплексної науки, яка вчить критично та логічно мислити, формує вміння структурувати, аналізувати та узагальнювати інформацію. Однак не всім ця наука дається легко. Тому одним з пріоритетних напрямків реформи сучасної школи стало впровадження інноваційних педагогічних технологій в освітній процес з метою зацікавлення, мотивації та забезпечення успіху в навчанні кожного учня [1].

Саме виховання успіхом як провідний принцип технології випереджувального навчання обґрунтований С.М.Лисенковою, став одним з перспективних напрямів вдосконалення математичної освіти на сучасному етапі. Успіх чи то в роботі, чи навчанні приносить радість, задоволення, спонукає до подальших досягнень.

За словами С. М. Лисенкової, суть випереджувального навчання полягає у завчасному, поступовому, поелементному вивченні складних тем у взаємозв'язку з темами, що вивчаються відповідно до календарно-тематичного планування. Ця протяжність у часі допомагає детально відпрацювати кожний елемент і ліпше підготуватися до свідомого сприйняття школярами базових тем курсу математики. Такий процес навчання отримав назву «перспективна підготовка».

Автор технології запевняє, що для того, щоб зменшити об'єктивну складність деяких питань програми, треба випереджувати їх введення в навчальний процес. Тому роботу над новою складною (перспективною) темою треба розпочинати не у визначені програмою години, а значно раніше, розкриваючи матеріал повільно з усіма необхідними логічними переходами [2, с.29-30]. Саме це дає можливість ефективно підготуватися до введення нових складних математичних понять і операцій.

Основними методичними «інструментами» технології

перспективно-випереджувального навчання виступають опорні схеми та коментоване управління навчальним процесом.

Опорні схеми С. М. Лисенкової – це оформлені у вигляді карток, таблиць, моделей висновки, які народжуються під час пояснення. Вони допомагають учням засвоїти математичні закономірності та відношення, ознайомитися зі змістом понять та працювати згідно зі зразками міркувань в обчислювальній, креслярській чи вимірювальній діяльності [2, с.10].

Коментоване управління як метод перспективно-випереджувального навчання дозволяє розвивати активний математичний словник школяра, стимулює учнів до чіткого, аргументованого викладу математичного матеріалу, логічної будови відповіді та привчає до самоконтролю за власною діяльністю [2, с.11].

Основними концептуальними положеннями технології випереджального навчання є:

- реалізація індивідуального підходу до кожного учня з елементами диференціації та індивідуалізації навчання;
- плавний перехід до повної самостійності у виконанні поставленого завдання;
- послідовність, системність змісту навчального матеріалу;
- запобігання помилок, а не робота над ними;
- забезпечення успіху, як головної умови розвитку учнів у навчанні [2, с.9].

Отже, педагогічна система С. М. Лисенкової спрямована на активізацію пізнавальної діяльності учнів у процесі засвоєння нового матеріалу, сприяє підвищенню ефективності у навчанні математики в сучасній школі. Застосовуючи елементи випереджувальної освіти, вчитель допомагає учням поступово, ґрунтовно та міцно засвоїти складні питання початкової математичної освіти.

Список літератури

1. Компетентнісний підхід у навчанні математики / Упоряд. О. Онопрієнко, О. Кондратюк. Київ: Шкільний світ, 2014. 127 с.
2. Методи формування творчого мислення у школярів за досвідом С.Н. Лисенкової. URL: <http://ru.osvita.ua/vnz/reports/psychology/10150/>